

Varhany znející

*Slaný–Velvary–Zlonice
& Petrovice a Dolní Hbity*

6.—27. září 2014

*Mezinárodní varhanní festival,
který představí památné varhany na Slánsku a Sedlčansku.
Festival pořádají Přemyslovské střední Čechy, o. p. s.,
MAS Sedlčansko, o. p. s., Královské město Slaný
a obec Petrovice u Sedlčan.*

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Putování za varhanami na Slánsku

Sobota 6. září 2014 od 9 do 17 hodin

MALÍKOVICE, HOŘEŠOVICE, KLOBUKY, SMOLNICE

Průvodci – **Štěpán Svoboda** (organolog) a **Jakub Janšta** (varhaník)

Koncerty na Slánsku a Sedlčansku

Slaný, pondělí 8. září 2014, Kaple Zasnoubení P. Marie v 19.30 hodin

ŠVÝCARSKÁ HUDBA PRO VARHANY, ALPSKÝ ROH, JÓDLOVÁNÍ A AKORDEON

Peter Fröhlich (CH) – varhany, **Flavian Imlig** (CH) – alpský roh

Monika Nötzli a Hany Küttel (CH) – jódlování, **Mario Küttel** (CH) – akordeon

Slaný, středa 10. září 2014, Chrám sv. Gotbarda v 19.30 hodin

VRAHANY VÁŽNĚ – NEVÁŽNĚ

Jiřina Dvořáková-Marešová (CZ) – varhany

Velvary, sobota 13. září 2014, Kostel sv. Kateřiny v 18 hodin – výměnný koncert

FRANCOUZSKÁ VARHANNÍ HUDBA 19. A 20. STOLETÍ

Michel Bouvard a Yasuko Uyama-Bouvard (F) – varhany

Zlonice, pondělí 15. září 2014, Kostel Nanebevzetí Panny Marie v 19.30 hodin

CHVÁLA IMPROVIZACE – IMPROVIZAČNÍ VEČER NA TÉMATA Z PUBLIKA

Jaroslav Vodrážka (CZ) – varhany

Slaný, středa 17. září 2014, Klášterní kostel Nejsvětější Trojice v 19.30 hodin

MUSICA MAGNORUM SOLAMEN DULCE LABORUM

Tomáš Flégr (CZ) – pozitiv, muselaar, virginaly, varhanní portativy

Jankees Braaksma (NL) – zobcové flétny, varhanní portativy

Petrovice, sobota 20. září 2014, Kostel sv. Petra a Pavla v 18 hodin – výměnný koncert

Z HUDEBNÍCH POKLADŮ VENKOVSKÝCH KANTORŮ

Pavel Černý (CZ) – varhany

Dolní Hbity, středa 24. září 2014, Kostel sv. Jana Křtitele v 19.30 hodin

BACH A JEHO NÁSLEDOVNÍCI V 19. A 20. STOLETÍ

Petr Čech (CZ) – varhany

Putování za varhanami na Sedlčansku

Sobota 27. září 2014 od 9 do 17 hodin

KRÁSNÁ HORA NAD VLTAVOU, SVATÝ JAN, KAMÝK NAD VLTAVOU A MAKOVÁ HORA

Průvodce – **Pavel Černý** (varhaník a organolog)

Varhany znějící 2014 – Slánsko a Sedlčansko

Varhany znějící 2014, Slaný–Velvary–Zlonice & Petrovice a Dolní Hbity. Pátý ročník mezinárodního varhanního festivalu se v roce 2014 uskuteční díky dotaci z Programu rozvoje venkova ČR, kterou získaly Přemyslovské střední Čechy, o. p. s., ve spolupráci s MAS Sedlčansko, o. p. s. Partnery projektu jsou Královské město Slaný a obec Petrovice. Proto vám můžeme tentokrát představit památné varhany nejenom na Slánsku (Slaný, Velvary, Zlonice), ale také na Sedlčansku (Petrovice a Dolní Hbity), a to jak na hlavních koncertech – včetně možnosti zúčastnit se po registraci jednoho koncertu na Sedlčansku pro zájemce ze Slánska a naopak – tak při putování za varhanami v obou regionech. V rámci zmíněné dotace se také uskuteční dvě rozsáhlé rekonstrukce varhan – Zlonice a Petrovice u Sedlčan – a oba opravené nástroje také samozřejmě uslyšíte na festivalových koncertech.

Na koncertech se představí nejenom světově uznávaní zahraniční interpreti, ale i vynikající čeští varhaníci, reprezentující koncertní umělce nejstarší, střední a mladší varhanní generace. Každý koncert našeho festivalu má svou zvláštní dramaturgii a specifické zaměření. Kromě varhan tak uslyšíte další zajímavé, a ne běžně se vyskytující nástroje a hudební styly a techniky.

Festival zahájí celodenní výlet – **Putování za varhanami na Slánsku** – při kterém navštívíme čtyři místa v okolí Slaného a seznámíme se s dalšími zajímavými historickými nástroji. Obdobný celodenní výlet – **Putování za varhanami na Sedlčansku** – festival zakončí. Každý organizovaný účastník obdrží na závěr Putování zdarma upomínkový grafický list s motivy varhan na Slánsku a Sedlčansku od grafika Milana Bauera.

Výměnné koncerty – po přihlášení se mohou zájemci zdarma zúčastnit autobusového zájezdu na koncert **ze Sedlčanska do Velvar**, či naopak přijet na koncert **ze Slánka do Petrovic u Sedlčan**.

Renomovaný a citlivý přístup všech interpretů k technickým a zvukovým dispozicím jednotlivých nástrojů společně s promyšlenou dramaturgií festivalových koncertů je příslibem jedinečných hudebních zážitků.

Informace o tom, jak se přihlásit na zájezdy ze Sedlčanska na koncert do Velvar, ze Slánska na koncert do Petrovic u Sedlčan a také na Putování za varhanami na Slánsku a Putování za varhanami na Sedlčansku najdete na stránkách jednotlivých koncertů (Velvary, Petrovice) a putování.

Na koncerty ve Velvarech a ve Zlonicích je ze Slaného zajištěna doprava! Odjezd vždy hodinu před konáním koncertu ze zastávky „U Váhy“ v Šultysově ulici. Není nutné se předem hlásit.

Na koncertech budeme pomocí kamer přenášet obraz z kůru. Z pohodlí lavic v chrámové loďi tak budete mít možnost sledovat interprety při hře na kůru. Nenechte si ujít tento zážitek!

Z festivalových koncertů budou opět pořízeny živé nahrávky, z nichž budou sestavena tři výběrová CD.

VSTUP NA KONCERTY A AKCE FESTIVALU VČETNĚ NABÍZENÉ DOPRAVY JE ZDARMA!

Festival se koná také díky podpoře farností Arcidiecéze pražské – Slaný, Zlonice, Smečno, Kralupy nad Vltavou, Petrovice u Sedlčan, Krásná Hora nad Vltavou a Maková-Smolotely.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Putování za varhanami na Slánsku

Putování s organologem Štěpánem Svobodou a varhaníkem Jakubem Janštou za památnými varhanami v Malíkovcích, Hořešovicích, Klobukách a Smolnici.

Sobota 6. září 2014 od 9 do 17 hodin

Pátému ročníku varhanního festivalu Varhany znějící 2014 předchází v sobotu 6. září 2014 tradiční Putování za historickými varhanami. S organologem Arcidiecéze pražské **Štěpánem Svobodou** a varhaníkem **Jakubem Janštou** společně navštívíme **Malíkovice, Hořešovice, Klobuky a Smolnici**, kde se seznámíme se zajímavými historickými varhanami.

Ty mnohdy neprávem unikají naší pozornosti, neboť se nenacházejí v centrech kulturního dění. Nezapomeňme však, že velká tradice českého muzikantství (české hudební kultury) pochází právě z těchto malých míst, a to díky působení kantorů – varhaníků kostelních kůrů i v té nejzapadlejší víšce Čech.

Na každé ze společných zastávek (Malíkovice, Hořešovice, Klobuky a Smolnice) nás Štěpán Svoboda nejprve seznámí s historií každého nástroje a poté Jakub Janšta v malém koncertu nástroj představí i po zvukové stránce. Po zastávce v Hořešovicích bude následovat oběd v Motorestu Třebíz.

Každý organizovaný účastník obdrží na závěr našeho společného Putování za varhanami zdarma upomínkovou grafiku s motivy varhan na Slánsku od výtvarníka Milana Bauera.

Odborný výklad, koncertní ukázky a doprava autobusem jsou pro přihlášené zdarma. Podle počtu účastníků bude v Motorestu Třebíz v rámci urychlení objednan společný oběd. Cena oběda je 110 Kč (hlavní chod a pivo, nebo nealkoholický nápoj). Peníze za oběd budeme vybírat při nástupu do autobusu. **Kapacita autobusu je omezená. Proto je nutné se včas přihlásit buď na níže uvedené e-mailové adrese (jméno, příjmení, kontaktní telefon), nebo telefonicky na uvedeném telefonním čísle.**

Předběžné přihlášky, nebo dotazy můžete posílat do konce června 2014 na e-mailovou adresu hornak@meuslany.cz, nebo můžete volat na telefonní číslo 603 583 101. Počet míst společného putování je limitován kapacitou autobusu!

ODJEZD v sobotu 6. září 2014 v 9 hodin z autobusové zastávky „U Váhy“ v Šulťsově ulici ve Slaném. Návrat přibližně v 17 hodin na místo odjezdu.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert první

Slaný, pondělí 8. září 2014

Kaple Zasnoubení Panny Marie v bývalé
piaristické koleji v 19.30 hodin

ŠVÝCARSKÁ HUDBA PRO VARHANY, ALPSKÝ ROH, JÓDLOVÁNÍ A AKORDEON

Na varhany J. I. Schmidta hraje **Peter Fröhlich** (CH) a na alpský roh hraje **Flavian Imlig** (CH),
dále vystoupí **Monika Nötzli** a **Hany Küttel** (CH) – jódlování a **Mario Küttel** (CH) – akordeon

Zahajovací koncert festivalu v piaristické kapli Zasnoubení P. Marie nabídne opravdu nevšední zážitek. V autentické interpretaci našich švýcarských hostů se zaposloucháte do tradiční lidové hudby této alpské země a také do skladeb touto hudbou inspirovaných. Kromě varhan uslyšíte i nástroj tak typický pro tuto zemi, jímž je alpský roh, a samozřejmě také pravé jódlování s akordeonem. Do programu jsou zařazeny i části tradiční mše s jódlováním.

Tradiciónály | Armin Imlig | Röbi Küttel | Peter Fröhlich | Marie-Theres v. Gunten | a další ...

PETER FRÖHLICH – prvního hudebního vzdělání se mu dostalo už na základní škole. Již předtím, než začal studovat učitelství na základní škole v semináři v Rickenbachu, hrál na varhany při bohoslužbách ve své domovské obci. Od roku 1981 působí Peter Fröhlich jako chrámový hudebník v Seevenu. V letech 1983–1989 studoval na hudební škole v Luzernu. Vedl sbor u Aloise Kocha, studoval varhany u Jakoba Wittwera a zpěv u Barbary Locher. Absolvoval kurzy dalšího vzdělávání u Naji Hakim v Paříži, u Willibalda Guggenmose v St. Gallenu a Stefana Johannese Bleichera ve Winterthuru. V letech 1995–2000 působil jako kantonální dirigent spolku chrámové hudby v kantonu Schwyz. Peter Fröhlich je angažovaný varhaník, který absolvoval četné varhanní koncerty nejen ve Švýcarsku v kantonu Schwyz, ale i v sousedních zemích. Nahrál CD se symfonickými varhanními díly.

FLAVIAN IMLIG – už jako malý chlapec hrál s otcem Arminem a maminkou Annou Marií v triu alpských rohů třetí hlas. Své první hodiny hry na lesní roh dostával rovněž od Armina. Později se vzdělával u Hansueliho Wobmanna. Po ukončení studia učitelství na základní škole v roce 2004 zahájil studium pedagogiky na univerzitě v Curychu, které ukončil v roce 2011. V současné době působí jako asistent na univerzitě v Curychu.

MONIKA NÖTZLI – v době jejího dětství byla tradiční švýcarská hudba vždy velice důležitá a zpěv se stal součástí jejího každodenního života. Poté, co se seznámila se známou „jódlerkou“ Ruedi Renggli, která se později stala její propagátorkou a motivátorkou, se Monika zapsala do kurzů poskytovaných „Jódlovací unií“ ze středního Švýcarska. Během svého studia se naučila základům jódlování. Krátce nato se setkala s Marií-Theresou von Gunten, která v dnešní době patří mezi jednu z nejznámějších učitelek jódlování ve Švýcarsku.

HANY KÜTTEL – do kontaktu s jódlováním se dostala prostřednictvím své matky, která byla členkou jednoho jódlovacího sboru. Když bylo Hany 22 let, dostala nabídku stát se členkou jódlovacího klubu „Heimelig“ ve městě Schwyz. O nějaký čas později z tohoto klubu odešla a přidala se k jódlovacímu klubu „am Rigi“ v Arth-Goldau. V neposlední řadě jsou součástí některých vystoupení i její děti Mario a Andrea.

MARIO KÜTTEL – protože oba jeho rodiče byli aktivními hudebníky, byl Mario motivován a začal se učit hrát na hudební nástroje. Nejprve na flétnu a později přešel na klarinet a lesní roh. Ve třinácti letech na akordeon a začal se zajímat o švýcarskou

tradiční lidovou hudbu. Později začal doprovázet „jódlerky“. V roce 2009 se jako harmonikář zúčastnil svého prvního jódlovacího festivalu ve švýcarském Schaffhausenu. Další festivaly na sebe nenechaly dlouho čekat. V dnešní době je Mario v jihovýchodním Švýcarsku známý tím, že doprovází dospělé jódlerky, ale také dětský jódlovací sbor ve městě Sils.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert druhý

Slaný, středa 10. září 2014
Chrám sv. Gottharda v 19.30 hodin

VARHANY VÁŽNĚ – NEVÁŽNĚ

Na varhany Antonína Reisse z roku 1783 hraje **Jiřina Dvořáková-Marešová (CZ)**

Varhany z dílny pražského varhanáře Antonína Reisse z roku 1783 jsou největším nástrojem na území města Slaného a zároveň největším dochovaným hrajícím Reissovým nástrojem v České republice. Tento vzácný nástroj představí Jiřina Dvořáková-Marešová v programu, pro který vybrala skladby německých, italských a českých autorů v rozmezí od 16. do 18. století. Tyto skladby rozozní svatogothardské varhany ve dvou rovinách. V jedné vážné, důstojné, velebné a monumentální a ve druhé veselé, hravé, taneční a zvukomalebné.

**Girolamo Frescobaldi | Bernhard Schmid | Johann Woltz | Adriano Banchieri | Georg Muffat
Johann Kaspar Kerll | Johann Sebastian Bach | František Xaver Brixl | Jiří Ignác Linck
Josef Mysliveček | Karel Blažej Kopřiva**

JIŘINA DVOŘÁKOVÁ-MAREŠOVÁ vystudovala hru na varhany na Konzervatoři v Praze ve třídě prof. Josefa Popelky a Hudební fakultu Akademie múzických umění v Praze pod vedením doc. Jaroslava Tůmy. Svá studia si rozšířila na Hochschule für Musik und Theater Hamburg ve třídě prof. Wolfganga Zerera. Nyní pokračuje na HAMU v Praze v doktorandském programu. Tématem její disertace je Česká varhanní interpretační škola po roce 1945. Již během svého studia se začala zajímat o stylovou interpretaci barokní hudby, o hru na historické typy nástrojů a o varhanní improvizaci. Účastnila se proto mnoha zahraničních mistrovských kurzů (Německo, Francie, Rakousko, Polsko), které se touto problematikou zabývaly. Pracovala pod vedením vynikajících pedagogů a interpretů, jako např. M. Haselböck, E. Ulmann, M. Sander, M. Boudard, L. Lohmann, E. Kooimann, H. Franke ad. Vystupuje na mnoha mezinárodních hudebních festivalech (Smetanova Litomyšl, Teatrum Kuks,

Vivat organum, Český varhanní festival, Orlicko-kladský varhanní festival apod.). Je také vyhledávaným komorním hráčem. Nahrává pro Český rozhlas v rámci projektu Historické varhany Čech a Moravy. V roce 2004 se stala finalistkou Mezinárodní soutěže ve varhanní improvizaci v rakouském Schläglu a v roce 2006 semifinalistkou mezinárodní interpretační soutěže Pražské jaro.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert třetí

Velvary, sobota 13. září 2014

Kostel sv. Kateřiny v 18 hodin

FRANCOUZSKÁ VARHANNÍ HUDBA 19. A 20. STOLETÍ

Na varhany Em. Štěpána Petra z r. 1886 hraje **Michel Bouvard** (F)
a při čtyřruční hře spoluúčinkuje **Yasuko Uyama-Bouvard** (F)

Výměnný koncert – pro zájemce ze Sedlčanska je na koncert do Velvar zajištěna doprava. Vzhledem k omezené kapacitě je nutné se přihlásit do konce června na e-mail: krizovi.fm@centrum.cz, nebo volejte na telefonní číslo 737 521 629. Odjezd v sobotu 13. září 2014 v 15 hodin z autobusové zastávky na náměstí v Petrovicích. Návrat přibližně ve 21.30 hodin na místo odjezdu.

Světově proslulý francouzský varhaník Michel Bouvard představí na nedávno zrekonstruovaném (2013) romantickém nástroji Emanuela Štěpána Petra ve Velvarech francouzskou varhanní hudbu 19. a 20. století. Dříve, než se pomocí hudby přeneseme do Francie, poslechneme si čtyřruční varhanní úpravu dechového divertimenta F dur W. A. Mozarta. V této skladbě bude hrát Michel Bouvard společně se svojí manželkou Yasuko Uyama-Bouvard. Poté se již po variacích Felixe Mendelssohna-Bartholdyho (který měl velký vliv na francouzské skladatele) plně ponoříme do tónů francouzské varhanní hudby 19. a 20. století.

**Wolfgang Amadeus Mozart | Felix Mendelssohn-Bartholdy | Alexandre Pierre François Boely
César Franck | Louis Vierne | Jean Bouvard | Jehan Alain**

MICHEL BOUVAR se narodil roku 1958 v Lyonu. Jeho dědeček Jean Bouvard, také z Lyonu, byl varhaník a skladatel. Byl studentem Louise Viernea, Florenta Schmitta a Vincenta d'Indyho a inspiroval svého vnuka svou velkou vášní k hudbě. Michel Bouvard začal v raném věku studovat hru na klavír v Rodez. Po studiu hry na varhany v Paříži u Suzanne Chaise-Martin byl přijat do varhanní třídy André Isoira a studia harmonie, kontrapunktu a fugy na Conservatoire National Supérieur de Musique v Paříži. Během svého působení jako zástupce varhaníka v kostele Saint-Séverin dokončil s Michelem Chapuisem, Francisem Chapeletem a Jeanem Boyerem své studium a stal se Organiste Titulaire tohoto krásného pařížského nástroje na více než deset let. V roce 1983 se Michel Bouvard umístil na prvním místě v mezinárodní varhanní soutěži věnované francouzské hudbě 17. a 18. století v Toulouse. V roce 1985 převzal pozici profesora hry na varhany po Xavieru Darasseovi na Conservatoire National de Région de Toulouse a s kolegou Janem Willemem Jansenem

pokračoval v Darasseově úsilí podpořit dědictví města a regionu prostřednictvím pořádání koncertů, návštěv, kurzů a mezinárodních varhanních soutěží. Tato práce vyvrcholila vytvořením proslulého festivalu Toulouse les Orgues. Proslulost Michela Bouvarda jako koncertního varhaníka a učitele ho dovedla do více než 20 zemí a stal se velmi často vyhledávaným porotcem nejprestižnějších varhanních soutěží. V roce 1995 byl se svým přítelem Olivierem Latrym jmenován profesorem hry na varhany na Conservatoire National Supérieur de Musique v Paříži a v roce 1996 Organiste Titulaire historických varhan Cavaillé-Coll v bazilice Saint-Sernin v Toulouse. V březnu 2010 se stal jedním ze čtyř varhaníků v Královské kapli v paláci Versailles.

YASUKO UYAMA-BOUVAR se narodila v Kyotu v Japonsku a hru na varhany studovala na National University of Arts v Tokiu. Rozhodujícím momentem v jejím studiu hry na varhany bylo setkání s varhaníkem P. Cochereauem. Po svém příchodu do Francie v roce 1976 objevila kouzlo historických nástrojů a prohloubila své znalosti interpretace evropské varhanní a cembalové hudby. Svoji hru na varhany zdokonalila pod vedením Edouarda Soubierbiellea a Michela Chapuisse. Hru na cembalo studovala u Huguettea Dreyfuse. Yasuko Uyama-Bouvard se stala velmi vyhledávanou umělkyní. Objevuje se jako sólistka, v duetu s Isabelle Poulenard, nebo s různými soubory jako jsou Sacqueboutiers de Toulouse, Les Passions, A Sei Voci, Les Éléments. V současné době je Yasuko Uyama Bouvard také profesorkou hry na cembalo a klavír na konzervatoři v Toulouse a zároveň je varhanicí v kostele Saint-Pierre des Chartreux.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert čtvrtý

Zlonice, pondělí 15. září 2014

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v 19.30 hodin

CHVÁLA IMPROVIZACE IMPROVIZAČNÍ VEČER NA TÉMATA Z PUBLIKA

Na varhany Em. Štěpána Petra z r. 1890 improvizuje **Jaroslav Vodrážka** (CZ)

Přijďte zažít hudební dobrodružství a buďte svědky jedinečných improvizovaných okamžiků, kdy hudební skladba vzniká v reálném čase přímo na koncertu. Ba co víc, prostřednictvím přinesených hudebních témat, nebo zapsaných na notový papír přímo před koncertem (notový papír i tužky budou k dispozici u vstupu) se můžete stát spoluvůdci tohoto dobrodružství. Nic není připraveno. Témata dostane Jaroslav Vodrážka těsně před začátkem koncertu. Určeny předem jsou pouze hudební formy, v jejichž rámci se budou jednotlivé improvizace pohybovat, a jejich pořadí v programu koncertu. Tento koncert je zároveň prvním koncertem po rozsáhlé rekonstrukci těchto nádherných romantických varhan. Improvizovaný koncert tak přináší ideální prostor, jak v co nejširším rozsahu představit možnosti zlonického nástroje. Obzvláště když za bracím stolem bude sedět v současnosti náš nejlepší improvizátor.

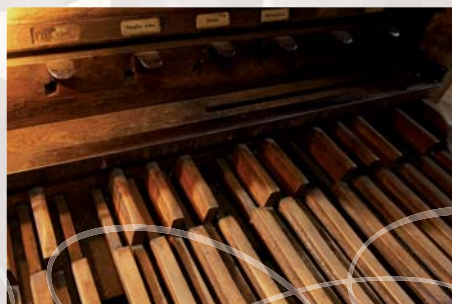
Hudebník si improvizace nevymýšlí, ale pokorně posluchačům zprostředkovává to, čím je jeho duše plná – to jsou slova v současnosti nejlepšího českého improvizátora Jaroslava Vodrážky, skladatele, varhaníka a pedagoga.

Preludium | Chorální zpracování | Trio | Interludium | Passacaglia | Partita | Toccata a fuga

JAROSLAV VODRÁŽKA (*1930) se narodil ve Sv. Martině na Slovensku. Po slovenské matce, která byla výbornou klavíristkou, zdědil hudební nadání a po svém otci, českém akademickém malíři, zdědil schopnost okamžitého celistvého uměleckého vyjadřování. V roce 1938 se spolu s rodiči přestěhoval do Prahy, kde také vystudoval konzervatoř a Akademii múzických umění v oboru hra na varhany. Po studiích pedagogicky působil na Konzervatoři Praha a AMU Praha – své zkušenosti ve hře na varhany, improvizaci a interpretaci gregoriánského chorálu předával většinu současných významných varhaníků v Čechách, na Moravě i na Slovensku. Mnoho studentů za ním přicházelo i z ciziny. Nejvíce se profesor Jaroslav Vodrážka proslavil svou koncertní činností improvizátora. Koncertoval v mnoha zemích Evropy na nejrůznějších nástrojích a také nahrál velké množství varhanních nahrávek, zvláště improvizací, v domácích i zahraničních rozhlasových studiích, na gramofonové desky a CD. Skladatelsky se

věnuje převážně duchovní hudbě. V průběhu své dlouhé kariéry získal celou řadu významných ocenění. Například to bylo ocenění v Mezinárodní varhanní soutěži Pražského jara a v soutěžích v německém Mnichově a nizozemském Haarlemu. V roce 2000 byly jeho mimořádné zásluhy oceněny cenou Senior prix (cena NADACE ŽIVOT UMĚLCE) a v červenci 2005 obdržel na Velehradě Rád svatých Cyrila a Metoděje za svůj celoživotní přínos církevní hudbě.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert pátý

Slaný, středa 17. září 2014

Kostel Nejsvětější Trojice kláštera bosých karmelitánů v 19.30 hodin

MUSICA MAGNORUM SOLAMEN DULCE LABORUM

Na pozitiv, muselaar, virginaly a varhanní portativy hraje **Tomáš Flégr** (CZ)
a na zobcové flétny a varhanní portativy hraje **Jankees Braaksma** (NL)

Poslední koncert slánské části našeho festivalu má podtitul Musica magnorum solamen dulce laborum (Hudba velkých mistrů je sladkou útěchou v našem pachtění) a je věnován středověké, renesanční a raně barokní hudbě. Kromě barokního varhanního pozitivu nám specialisté na autentickou interpretaci staré hudby představí varhanní portativy, renesanční flétny a unikátní kopii tzv. muselaaru – zvláštního příbuzného virginalů, což jsou předchůdci dnešních klávesových nástrojů. K zajímavému a nevěděnímu zvuku všech nástrojů přispívají i jejich originální systémy a výšky ladění. Více zajímavostí o všech nástrojích najdete na internetových stránkách festivalu www.varhany.slansko.cz.

**Jan Pieterszoon Sweelinck | Camphuysen Manuscript | Jacob van Eyck | Andrea Falconieri
Bartolomeo de Selma y Salaverde | Linz Organ Tablature | Celler Clavierbuch | Anonym**

TOMÁŠ FLÉGR – varhaník a jediný český hráč na muselaar studoval hru na královský nástroj na Pražské konzervatoři ve třídě prof. Jana Hory a ve stejném oboru pokračoval na Akademii múzických umění v Praze u známého českého varhaníka doc. Jaroslava Tůmy. Studium koncertního diplomu úspěšně završil na Universität der Künste v Berlíně pod pedagogickým vedením prof. Leo van Doeselaara. Mezinárodní renomé si získal mj. provedením varhanní transkripce Smetanovy Vltavy, uváděním české varhanní tvorby a interpretací nejstarších varhanních děl. K řadě jeho ocenění patří vítězství v soutěži Georga Muffata v rakouském opatství Schlägl, účast ve finále Sweelinckovy soutěže v Oude Kerk v Amsterdamu, úspěchy na národních interpretačních soutěžích v Opavě a ve Vamberku. Své studium obohatil návštěvou kurzů předních evropských interpretů, v první řadě Gustava Leonhardta, Petera van Dijka, Ewalda Kooimana, Haralda Vogela, Martina Sandera, Ludgera Lohmanna. Kromě koncertní činnosti šest let působil jako regenschori hlavního kostela Řádu křižovníků s červenou hvězdou u paty Karlova mostu v Praze. V roce 2012–2013 zastupoval místo titulárního varhaníka v mezinárodním ekumenickém kostele na Kanárských ostrovech (Templo ecuménico de Gran Canaria). Spolupracuje s řadou sborů a orchestrů, v současnosti i jako hráč na muselaar a portativ v Ensemble Super Librum v nizozemském Groningenu. Spolupodílel se na vydání sborové tvorby zesnulého svatovítského varhaníka O. A. Tichého, nahrával pro Český rozhlas, Českou televizi, německou ARD, anglickou PRIORY a švýcarskou GALLO Records. Jeho zájem o staré klávesové nástroje a znalost techniky hry na předchůdce dnešních varhan ho přivedly ke spolupráci s varhanářskou firmou Winold van der Putten z Finsterwolde a stavitelem cembal, vihuél a louten, Sebastianem Núñezem z Utrechtu, s nimiž v roce 2010 realizoval projekt stavby kopie historického muselaaru, nástroje z rodiny cembal a virginalů.

JANKEES BRAAKSMA studoval hru na flétnu na konzervatořích v Groningenu a v Amsterdamu u Jeanette van Wingerden, Keese Boeka a Baldricka Deerenberga. Středověkou hudbu studoval na prestižní škole Schola Cantorum ve švýcarské Basileji s podporou stipendia města Groningen. Kromě flétny je Braaksmovým stěžejním nástrojem rovněž varhanní portativ. Pravidelně koncertuje na čtyři kopie středověkých portativů postavené varhanářem Winoldem van der Puttenem, z nichž jeden je volnou replikou dle vyobrazení v Rutlandském žaltáři a je zkonstruován s užitím mechanismu popsaném v traktátu mnicha Theophila. Tyto čtyři nástroje jsou vlastnictvím souboru pro středověkou hudbu Super Librum, který Jankees Braaksma založil v roce 1985. Tento soubor klade při interpretaci důraz na pečlivé studium pramenů, které užívá v souladu se znalostí v té době používanými principy improvizčních technik. Jako člen souboru Super Librum účinkuje na většině evropských festivalech staré hudby. Jankees Braaksma je také hostujícím docentem na řadě konzervatoří v Nizozemsku a v Německu.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert šestý

Petrovice, sobota 20. září 2014

Kostel sv. Petra Pavla v 18 hodin

Z HUDEBNÍCH POKLADŮ VENKOVSKÝCH KANTORŮ

Na varhany F. Semráda z roku 1744 hraje **Pavel Černý** (CZ)

Výměnný koncert – pro zájemce ze Slánska je na koncert do Petrovic zajištěna doprava. Vzhledem k omezené kapacitě je nutné se přihlásit do konce června na e-mail: hornak@meuslany.cz, nebo volejte na číslo 603 583 101. Odjezd v sobotu 20. září 2014 v 15 hodin z autobusové zastávky U Váhy v Šultysově ulici ve Slaném. Návrat přibližně ve 21.30 hodin na místo odjezdu.

Sedlčanskou část našeho festivalu zahájí výjimečný koncert v Petrovicích u Sedlčan. Výjimečný proto, že zde v kostele sv. Petra a Pavla a po čtrnácti letech opět zazní varhany. Ty byly v roce 2000 rozebrány a deponovány v prostorách kostela. Celková rekonstrukce varhan a jejich zrestaurování do původní podoby před nespočetnými přestavbami a úpravami se podařily díky místní finanční sbírce a dotaci z Programu rozvoje venkova Státního zemědělského intervenčního fondu. Program koncertu je výběr těch nejlepších skladeb z hudebních sborníků, které po staletí pro sebe a své následovníky skládali, či opisovali venkovští kantorů a regenschori. Tito kantorů svým působením a tvorbou mimo velká hudební centra nemalou měrou přispívali k pověstné hudebnosti českého národa.

Preludia Františka Vaněčka z Březnice (kol. 1826?)

Bakovský sborník Jiřího Ignáce Linka (1725–1791) | Sborník Fr. Chládky (Rakovník, 18. st.)

Varhanní knížka z Doks nebo z Dobrovice (18. stol.)

Choceňský manuskript (18. st.–1830) | Sborník „Preludium, J. J. Hedbawny“ v Mostišti

Novae et liberae cogitationes, 1798, Rožmitál pod Třemšínem

Sborník „Organo. Praeludien“ Ondřeje Skotáka ze Slavkova u Opavy

17 Praeludien für den Orgel No. 1, Jan Evangelista Kypka, Telč

KNIHA s noti popsána abi grvnt w organv seznała ANNA horżowskiho

Slawika Jana dcera geho mila (kol. 1797?)

Varhaník, pedagog a organolog **PAVEL ČERNÝ** je často zván ke koncertním vystoupením. Kromě předních domácích pódíí účinkoval v různých zemích Evropy, v USA, Japonsku, Brazílii, Africe a na Kubě. Vyučuje varhanní hru a improvizaci na AMU v Praze a na JAMU v Brně a zasedá jako člen soutěžních porot. Upozornil na sebe získáním 1. cen ve varhanních soutěžích v Opavě (1990), Lublani (1992) a na Pražském jaru (1994). Další ceny mu byly uděleny prostřednictvím významných kulturních organizací. Doma i v zahraničí natáčí na CD, pro rozhlas a televizi. Některé CD nahrávky byly oceněny zahraniční kritikou. Je tvůrcem rozhlasových seriálů o varhanách. Pavel Černý je uměleckým poradcem několika mezinárodních varhanních festivalů. Jako organolog pracuje v odborných komisích při stavbách nových varhan, restaurování a dokumentaci historických varhan. Publikuje odborné články a propaguje historické nástroje v České republice.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Koncert sedmý

Dolní Hbity, středa 24. září 2014

Kostel sv. Jana Křtitele v 19.30 hodin

BACH A JEHO NÁSLEDOVNÍCI V 19. A 20. STOLETÍ

Na varhany Karla Vocelky z roku 1872 hraje **Petr Čech** (CZ)

Nádherný nástroj Karla Vocelky v kostele sv. Jana Křtitele v Dolních Hbitech vyniká ušlechtilým zvukem, který je umocněn prostorem s dlouhým dozvukem. To jsou skvělé předpoklady pro interpretaci velkých děl světové varhanní literatury. Není proto náhoda, že Petr Čech pro svůj koncert vybral skladby velikána německé varhanní hudby Johanna Sebastiana Bacha a dalších skladatelů, kteří v 19. a 20. století byli ovlivněni jeho tvorbou a více či méně z ní vycházeli a navazovali na ni. Byl to právě Felix Mendelssohn-Bartholdy, který stál za znovuvzkříšením Bachovy hudby, která na přelomu 18. a 19. století upadala v zapomnění. Bachova hudba také významně ovlivnila hudební vzdělání Johannese Brahmsa, který je často považován za posledního velkého skladatele klasické německé hudební tradice. Nejmladším ze čtyřlístku skladatelů dolnobohemského koncertu je český houslista, varhaník, hudební skladatel, dirigent a pedagog Josef Klička, který je považován za zakladatele tradice české moderní varhanní improvizace a interpretace. Kličkova výjimečná varhanní Fantasia na motivy Smetanovy symfonické básně Vyšehrad bude krásnou hudební tečkou za všemi festivalovými koncerty.

Johann Sebastian Bach | Felix Mendelssohn-Bartholdy | Johannes Brahms | Josef Klička

PETR ČECH absolvoval Pražskou konzervatoř v oborech klavír (prof. Marta Toaderová) a varhany (prof. Jan Hora), Hudební fakultu Akademie múzických umění v Praze a Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst ve Stuttgartu u vynikajícího norského varhaníka prof. Jona Laukvika. V roce 2011 dokončil doktorandské studium na VŠMU v Bratislavě. Je nositelem cen mnoha mezinárodních soutěží: Opava 1996, Gdaňsk 2002, Brno 2004, Praha 2006. Do dramaturgie svých koncertů zařazuje velmi často soudobá díla našich i světových autorů, za něž obdržel ceny ČHF, Fondu Leoše Janáčka, Nadace Bohuslava Martinů a zvláštní prémii aktivu mladých Lucemburská hudební současnost. Varhanní tvorbu 20. století i díla autorů přítomnosti nahrál na zvukové nosiče našich i zahraničních hudebních vydavatelství – CD ed. Vixen s varhanními opusy Aloise Háby, CD v rámci projektu HAMU představuje tvorbu Petra Ebena, CD švýcarské společnosti RC s varhanními kompozicemi O. A. Tichého a Petra Ebena s žesťovým kvintetem České filharmonie. Působí jako varhaník Chrámu Matky Boží před Týnem a pedagogicky pak na Pražské konzervatoři.

VARHANY ZNĚJÍCÍ 2014

Putování za varhanami na Sedlčansku

Putování s varhaníkem Pavlem Černým za památnými varhanami v Krásné Hoře nad Vltavou, obci Svatý Jan, Kamýku nad Vltavou a Makové Hoře u Smolotel.

Sobota 27. září 2014 od 9 do 17 hodin

Pátý ročník varhanního festivalu Varhany znějící 2014 zakončí v sobotu 27. září 2014 oblíbené Putování za historickými varhanami. Společně s varhaníkem **Pavlem Černým**, který Putování po odborné stránce připravil, navštívíme **Krásnou Horu nad Vltavou**, obec **Svatý Jan**, **Kamýk nad Vltavou** a **Makovou Horu** u Smolotel, kde se seznámíme se zajímavými historickými varhanami na Sedlčansku.

Ty mnohdy neprávem unikají naší pozornosti, neboť se nenacházejí v centrech kulturního dění. Nezapomeňme však, že velká tradice českého muzikantství (české hudební kultury) pochází právě z těchto malých míst, a to díky působení kantorů – varhaníků kostelních kůrů i v té nejzapadlejší víšce Čech.

Na každé ze společných zastávek (Krásná Hora nad Vltavou, obec Svatý Jan, Kamýk nad Vltavou a Maková Hora u Smolotel) nás Pavel Černý nejprve seznámí s historií a konstrukcí každého nástroje a poté v malém koncertu nástroj představí i po jeho zvukové stránce. Po prohlídce nástroje v kostele sv. Jana Nepomuckého v obci Svatý Jan bude následovat oběd v restauraci v obci Smolotely.

Každý organizovaný účastník obdrží na závěr našeho společného Putování za varhanami zdarma upomínkovou grafiku s motivy varhan na Sedlčansku od výtvarníka Milana Bauera.

Odborný výklad, koncertní ukázky a doprava autobusem jsou pro přihlášené zdarma. Podle počtu účastníků bude v restauraci v obci Smolotely objednan společný oběd. Cena oběda je 120 Kč (hlavní chod a pivo, nebo nealkoholický nápoj). Peníze za oběd budeme vybírat při nástupu do autobusu. **Kapacita autobusu je omezená. Proto je nutné se včas přihlásit buď na níže uvedené e-mailové adrese (jméno, příjmení, kontaktní telefon), nebo telefonicky na uvedeném telefonním čísle.**

Předběžné přihlášky, nebo dotazy můžete posílat do konce června 2014 na e-mailovou adresu krizovi.fm@centrum.cz, nebo můžete volat na telefonní číslo 737 521 629. Počet míst společného putování je limitován kapacitou autobusu!

ODJEZD v sobotu 27. září 2014 v 9 hodin ze zastávky na náměstí v Petrovicích u Sedlčan. Návrat přibližně v 17 hodin na místo odjezdu.

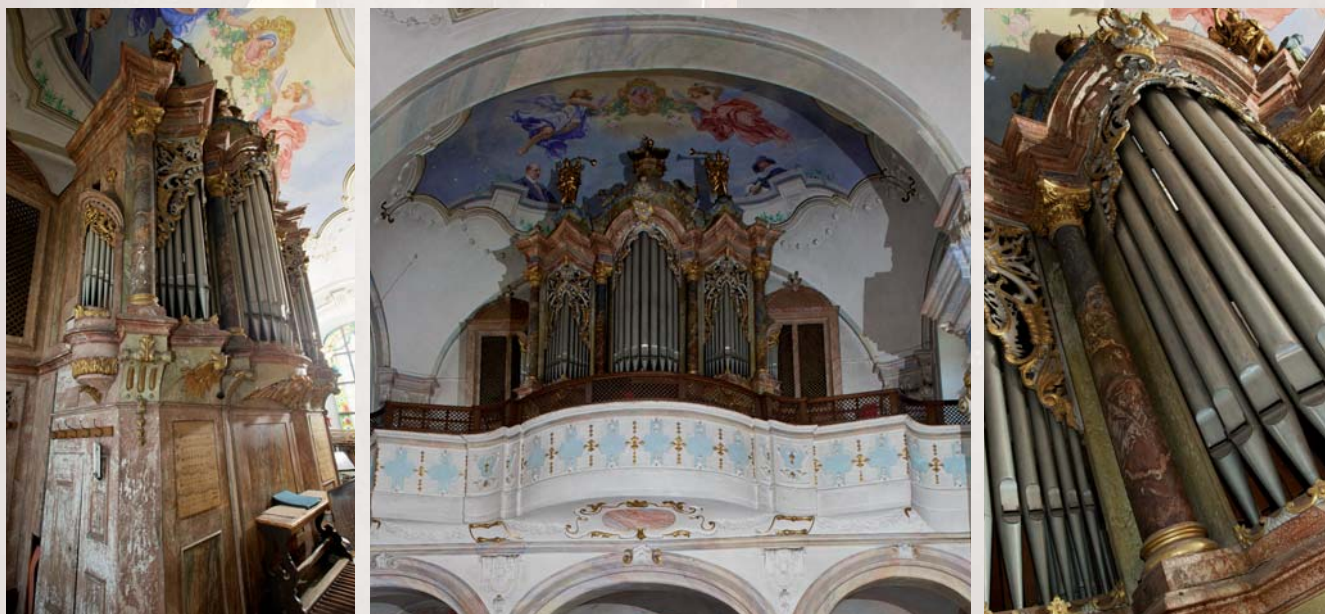
Varhany v kostele Nanebevzetí P. Marie ve Zlonicích

Díky dotaci, kterou získala MAS Přemyslovské střední Čechy, o. p. s., z Programu rozvoje venkova Státního zemědělského intervenčního fondu, bude před festivalovým koncertem uskutečněna rozsáhlá rekonstrukce varhan Emanuela Štěpána Petra v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Zlonicích.

Zlonický mariánský kostel je prvně zmiňován již roku 1318. Současný děkanský kostel byl postaven v letech 1724–1735 za hraběte Filipa Kinského na základech starého kostela. O starém kostele víme, že měl dvě kruchty a nástroj je v inventáři uveden v roce 1675. V poslední čtvrtině 17. a na počátku 18. století zde pracovali slánští varhanáři Nedvědové. Varhany tehdy stály na druhé kruchtě.

Nový nástroj v krásné jednodílné skříni postavil na kůr kostela loketský mistr Wenzel Starck. Nástroj měl na dvou manuálech a v pedále celkem 17 rejstříků. Tuto velikost udávají inventáře v 19. století, jiný – starší údaj – uvádí 24 rejstříků. Vzduch dodávaly čtyři klínové měchy. Nástroj byl opraven v roce 1768, další opravu provedl v roce 1844 slánský varhanář Josef Suchý, který současně zvýšil ladění. Další opravu provedl v regionu hojně činný novostrašecký varhanář Ferdinand Guth.

Nový kuželomechanický nástroj do staré barokní skříně, rozšířené v zadních partiích do stran, vestavěl v roce 1890 pražský varhanář Emanuel Štěpán Petr pod opusovým číslem 38. Emanuel Štěpán Petr svůj nástroj v následujících dvou desetiletích také udržoval. V roce 1917 byl nástroj uchráněn od rekvizice cínových prospektových píšťal i díky aktivitě tehdejšího zlonického děkana. Opravu roku 1933 uskutečnil B. Paštika ze Staré Boleslavi, jednu z posledních oprav provedl roku 1950 Stanislav Havlík.

Varhany mají na dvou manuálech celkem 19 rejstříků. Samostatně stojící hrací stůl je způsobem provedení typický pro Petrovu firmu. Manuály mají rozsah do f'' , pedál do d' . Rejstříková manubria jsou umístěna po stranách klaviatur ve třech etážích s názvy rejstříků na porcelánových, na okraji zlacených obdélníkových štítcích. (*Štěpán Svoboda, organolog Arcidiecéze pražské*)

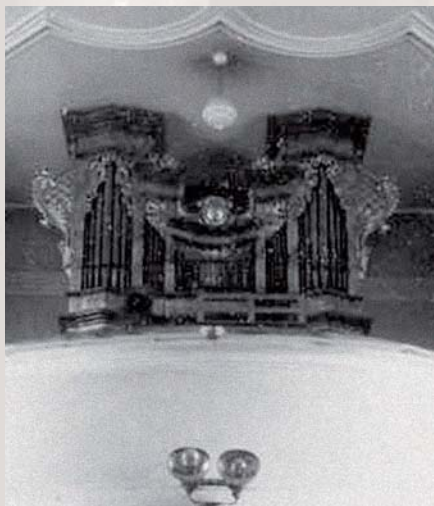
Varhany v kostele sv. Petra a Pavla v Petrovicích

Díky dotaci, kterou získala MAS Přemyslovské střední Čechy, o. p. s., z Programu rozvoje venkova Státního zemědělského intervenčního fondu a finanční sbírce v obci Petrovice bude před festivalovým koncertem uskutečněna celková rekonstrukce těchto zajímavých varhan.

Obec Petrovice se prvně připomíná v roce 1219 a kostel byl farním již za dob Karla IV. První varhany, resp. pozitiv je v kostele doložen až před polovinou 18. století. Do roku 1650 patřily Petrovice světským šlechtickým rodům, poslední majitelem byl Přibík Jeníšek z Újezda, který založil jezuitskou kolej v Březnici a petrovický statek věnoval na její vydržování. V roce 1666 založili v Petrovicích své sídlo jezuité. Za jejich správy byly roku 1744 pořízeny varhany od varhanáře Fridricha Semráda ze Sedlce. Tento nástroj byl přenesen v měsíci únoru roku 1761 do kostela v Obděnici.

Roku 1760 byly zásluhou petrovického kooperátora Adalberta Hertzegera pořízeny nové varhany s pedálem a osmi rejstříky opět od sedleckého varhanáře (Františka Semráda). Již záhy po postavení varhan (zřejmě vlivem velké vlhkosti v kostele) počaly vleklé závady na měsích, které vyústily až do pořízení nových roku 1773 opět od Semráda.

K zásadní přestavbě varhan došlo koncem 19. století. Původní zásuvková vzdušnice byla nahrazena novou kuželkovou o 49 tónech, byl zrušen „Spielschrank“ a zbudován nový hrací stůl vybavený pedálovou spojkou a kolektivem „Forte“. Pedál byl chromatizován tím způsobem, že k původní 12 tónové vzdušnici byla připojena nová 13 tónová vzdušnice stejné konstrukce. Současně došlo k dispoziční změně, částečně za použití původního, samozřejmě patřičně upraveného píšťalového materiálu. Byl rovněž osazen nový zásobní měch s čerpáním na nožní páku. Autory přestavby byly roku 1898 bratři Paštikové, kteří jsou v nástroji na více místech signováni. Titíž v roce 1904 nástroj opravili a dispozičně pozměnili.

varhany kolem roku 1980

listopad 2013

varhany kolem roku 1996

V roce 2000 byl nástroj rozebrán varhanářem Vl. Šlajchem v souvislosti s havarijním stavem a následnou opravou stropu kruchty a deponován v prostorách kostela. Petrovické varhany byly v minulosti poněkud nešťastně přestavěny, do dnešních dnů ale zůstalo zachováno jádro barokních varhan. Dochovala se prakticky celá původní varhanní skříň, pedálová vzdušnice, štoky a zejména větší část původního píšťalového fondu včetně nádherně zdobených píšťal prospektového principálu. To vše je dobrým předpokladem obnovy původního zvukového bohatství Semrádových varhan z roku 1760.

Záměrem restaurování je rekonstrukce stavu před přestavbou varhan, t. j. návrat k osvědčené a trvanlivé zásuvkové vzdušnici, mechanické tónové i rejstříkové traktuře, obnova tzv. Spielschranku, barokní varhanní skříňe s rekonstrukcí jejích zadních partií a rekonstrukce vzduchového hospodářství dle dochovaných varhan Františka Semráda. (Štěpán Svoboda, organolog Arcidiecéze pražské)

Varhany v kostele sv. Kateřiny ve Velvarech

Díky dotaci z Programu rozvoje venkova Státního zemědělského intervenčního fondu získané prostřednictvím MAS Přemyslovci byla koncem léta roku 2013 dokončena rozsáhlá rekonstrukce varhan v děkanském kostele sv. Kateřiny ve Velvarech.

Varhany v děkanském kostele sv. Kateřiny ve Velvarech postavil významný pražský varhanář Emanuel Štěpán Petr v roce 1886 na místě staršího nástroje pražského varhanáře Matthiase Sedmíka z roku 1769.

Varhany pocházejí z raného období Petrovy tvorby a nebyly od roku 1886, kdy je Emanuel Štěpán Petr postavil na zdejší kůr, zásadním způsobem opravovány a jsou zcela v původním stavu. Všechny píšťaly, a je jich ve varhanách přes devět stovek, které varhanář Petr tehdy do varhan vložil, jsou stále na svém místě. Nezměnil se jejich autentický zvuk ani vnitřní zařízení. A to je poměrně vzácné, protože většina varhan byla v minulosti nějakým způsobem přestavěna, zvukově upravena nebo tzv. vylepšena. Mnohdy na úkor spolehlivosti, funkčnosti a zejména zvuku.

Varhany mají celkem 19 rejstříků rozdělených do dvou manuálů a pedálu. Hrací stůl je umístěn volně před pseudoslohovou varhanní skříní a je vybaven spojkou obou manuálů, manuálu s pedálem a také několika pevnými rejstříkovými kombinacemi (Piano–Mezzoforte–Forte–Pleno), které se uvádějí v činnost sešlápnutím šlapky nad prahem pedálu. Hrací stůl je spojen se vzdušnicí mechanicky, zde navíc vložil varhanář do traktury tzv. Barkerovu páku, což je pneumatické zařízení usnadňující hru. Vzdušnice jsou kuželkové soustavy. (Štěpán Svoboda, organolog Arcidiecéze pražské)

Slaný, kaple Zasnoubení Panny Marie

Slaný, děkanský chrám sv. Gotharda

Velvary, kostel sv. Kateřiny

Zlonice, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Slaný, klášterní kostel Nejsvětější Trojice

Petrovice, kostel sv. Petra a Pavla

Slaný

Dolní Hbity, kostel sv. Jana Křtitele

Petrovice